

peljaje dospeli na neko mesto, odprl se nam je na desno proti zapadni strani sprelepi razgled v globočino in daljavo, ter na Jadransko morje Prevozivši še tri male tu nele, dospeli smo na postajo Plase. — Na daljni vožnji v gledali smo Jadransko morje, ki se nam je bilo za en čas skrilo, zopet — bi djal — v popolnosti njegove lepote. A to trajalo je le malo, ker smo kmalu na to dospeli na postajo Meja, ki je silno dolgočasen, samotni kraj. Neki nemški govorivši turist djal je, da je ta okolica „trostlose Einsamkeit“. Ima pa vendar tudi ta kraj svojo zgodovino, namreč to, da je tu blizu pred leti burja, ki ima po teh krajih baje svoj „glavni stan“, prekucnila celi železnični vlak, ter strmoglavila ga v propad. Kakor mi je pravil pozneje neki g. prof. reške mornarske akademije, zaradi varnosti toraj vselej, kadar je huda burja, naložijo več vagonov s težkim kamenjem kot obtežilo (Ballast), ter jih preklenejo vlakom, da ne bi se pripetila zopet kaka taka nesreča, (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Desetletno spanje. 31. maja 1883. se je v Orignyju na Francoskem Marjeti B. prestrašila žandarjev, da jo je 24 ur vila božjast, potem se je pa pogreznila v neko čudno spanje. Od tega časa neprestano spi. Vanjo brizgajo mleko, vino in juho, da se preživi. Vedno leži na hrbtu, oči ima zaprte, obraz bled. Truplo je shušalo, da jo je le kost in koža. Lase in nohtovi nič ne rasto. Kakor se kaže, nič ne čuti in nič ne ve, kaj se godi okrog nje. Zdravniki mislijo, da bi zanjo ne bilo nobene druge nevarnosti, ko bi se prebudila, kakor da jej je želodec preveč opešal, da bi ne mogel že navadno hrano redno prebavljati. Prvo leto so se ljudje jako zanimali zanjo, sedaj se pa domačinov nobeden ne zmeni, le tujci jo še hodijo občudovat.

Nekaj statistike. V avstroogerskem cesarstvu je 4 milijone ubožcev. 16 milijonov za delo nesposobnih otrok, starcev in postopačev. 6 milijonov za delo sposobnih otrok, 9 milijonov oženjenih delavcev in dninarjev z manjšo plačo nego 180 gld. 2 milijona delavcev z letno plačo od 180 do 300 gld.

Novice.

Deželni zbor Kranjski.

V drugi seji dne 9. januarja spominjal se je deželni glavar prav s toplimi besedami ravno umrlega dež. poslanca notranjskih kmetskih občin Jurija Krajgher-ja. Deželni glavar predlaga, da se zabeleži sožalje v sejnem zapisniku. Zbor temu pritrdi. — Posl. Povše in tovariši stavijo nastopni samostalni predlog. Vis. dež. zbor naj sklene; Dež. odboru se naroča, da pri vis. c. kr. vladi izposluje tako izvrševanje gozdnega zakona, da bo do gozdne paše opravičenim živinorejcem osobito na Gorenjskem omogočeno, to pravico tudi res in vspešno izvrševati. Predlog utemeljil bo v prihodnji seji posl. Povše. — Na to odobrita se računski sklepi normalno šolskega zaklada in učiteljskega pokojninskega zaklada za l. 1893. Proračunu zaklada učiteljskih pokojnin za l. 1894 se pritrdi. Ob enem se učiteljski vdovi Marjeti Junc podaljša za tri leta miloščina 80 gld., istotako Magdalen Venedig 100 gld., Frančiški Pi-bernik 50 gld., Magdalen Kratochwill 100 gld., Julijani Bevk se dovoli za čas študij na pripravnici vzgojnina 26 gld. 66 kr., učitelju Hitiju se dovoli 100 gld., Mateju Prašnikarju 60 gld.,

učitelju Petru Cebinu se zviša pokojnina od 517 na 600 gld. — Odobri se nadalje računski sklep gledališkega zaklada za l. 1892 in pritrdi proračunu gledališkega zaklada za l. 1894. Dramatičnemu društvu se vrhu že dovoljene podpore za leto 1893. se izredna podpora 1000 gld., v proračun za l. 1894 pa se je mesto dosedanjih letnih 1500 gld. stavila podpora 2000 gld. Ustanovnih zakladov računskim sklepom za l. 1892 in proračunom za l. 1894 se pritrdi. Vodstvu Lichtenhurnove sirotišnice v Ljubljani, dovoli se za nakup šolskih učil 25 gld. podpore, za zgradbo novega na 20.000 gld. proračunjenega šolskega poslopja pa 2000 gld. podpore. Posl. Hribar poroča o računskem sklepu deželnokulturnega zaklada za l. 1892 in o proračunu istega zaklada za l. 1894. Dež. predsednik bar. Hein naglašja, da bi dežela morala več storiti za pokončevanje hroščev in za dovolitev brezobrestnih posojil vinorejcem. Posl. Murnik in dr. Papež pojasnita mu vso stvar. — Podobčini Bezuljak pri Cerknici dovoli se za napravo vodovoda 1800 gld. 1000 gld. se je že izplačalo. — Prihodnja seja je danes dne 12. t. m.

— **Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.** Pre-meščeni so gg.: Josip Wrus, kapelan na Igu, za mestnega kapelana v Radovljico; na njegovo mesto pride Josip Gruden, doslej kapelan na Bledu; Ivan Zabukovec, kapelan v Metliki, gre v Križevo pri Kostanjevici; Ivan Debelak, kapelan v Št. Lovrencu ob Temenici, gre v Dobrnič; Karol Dornik, kapelan v Sostrem, gre v Dol.

— **»Radogoj«** pristopila sta kot ustanovnika z doneskom po 100 kron gospoda dr. Matija Hudnik, odvetnik v Ljubljani in Jos. Dekleva, posestnik v Postojini.

— **Na občnem zboru »Ljubljanskega Sokola«**, ki je bil danes teden, bil je zopet z vzklikom izvoljen za starost g. Iv. Hribar. Zbor je imenoval tudi dičnega pesnika slovenskega g. Ant. Aškercu častnim članom društva.

— **Tamburaško društvo** se snuje v Dolenjem Logateci.

— **† Jurij Kraigher.** Danes teden, dne 5. jan. t. l. preminol je v Hrašah pri Postojini deželni poslanec in trgovec Jurij Krajgher, star še le 33 let. Pogreba, ki je bil minolo nedeljo udeležil se je tudi okrajni glavar postojinski g. marki Gozani, g. dr. Fran Papež v imenu dež. odbora, g. dr. Ivan Tavčar v imenu »Slov. društva« in obilo prijateljev in značev pokojnikovih. Vrlemu rodoljubi bodi zemljica lahka!

— **»Narodni Dom«.** Upravni odbor »Narodnega Doma« razpisuje pismo dražbo za zidarska dela »Narodnega Doma« na dan 31. januarja t. l. ob 12. uri opoldne v pisarniških prostorih »Slov. Matice«. Načrti proračun in pogoji in drugi pripomočki so na vpogled razgrnjeni pri mestnem višjem inženirju g. J. Duffe-ju. Ponudbe je izročiti do napominanega časa društvenemu predsedniku, gosp. Karolu Bleiweis-u vitezu Trsteniškemu.

— **Ljubljanska čitalnica** priredi letos zaradi kratkega predpusta le en sam ples in sicer sijajni Vodnikov ples dne 20. januarja na starem strelišči.

— **Električno razsvetljavo** nameravajo vender-le vvesti v Ljubljani. Dotični odsek mestnega zbora se baje prav pridno bavi s tem vprašanjem. Pogodba s plinarno poteče 1. julija l. 1896. Električna razsvetljava bi se torej morala najpozneje do takrat vvesti.

— **Ljubljanski lekarnarji** so sklenili svoje lekarne v zimskih mesecih novembru, decembru, januarju, februarju in marcu odpirati ob 7. uri zjut. in zapirati ob 9. uri zvečer.

— **V Cirknici** so otvoritev okrajnega sodišča in davčnega urada slovesno praznovali. Trg je bil okičen z zastavami, topiči so pokali, v župni cerkvi pa se je služila slovesna božja služba, katere so se udeležili novi uradniki in občinski odbor. Drugi dan to je dne 2. jan., bil je slovesen banket, katerega

se je udeležil tudi g. Fr. Kočevnar, dež. sodišču predsednik in g. okr. glavar Delcot.

— **Ustrelil se je na Treh kraljev dan dopoldne v Spodnji Šiški orožnik tamošnje orožniške postaje Ig. Kovačič, star še le 26 let. Kovačič je bil doma iz Zatičine. Uzrok samomora je baje strah pred kaznijo, ki bi ga bila imela zadeti zaradi nekega službenega pregreška.**

— **Britka nesreča** je zadela obče poznano in spoštovano rodbino Žužkovo v Ljubljani. Član te rodbine, c. kr. stavbeni pristav Anton Žužek, dlje časa že bolehen in zadnji čas tudi na duhu ne po vsem normalen, izginil je minoli teden iz Ljubljane, ne da bi bil kedo vedel kam. Tri dni po njegovem odhodu pa je prišlo iz Florence na Laškem poročilo, da se je Žužek ustrelil v železniškem vozu.

— **Poskušen samomor.** Predvčerajšnjim dopoldne ustrelil se je v trafiki v Židovskih ulicah 25letni bolniški sluga Karol Povalej iz Št. Jurija ob južni železnici na Stajarskem. Zadel se pa ni dobro in čuje se, da bo okreval. Uzrok temu činu je baje nesrečna ljubezen.

— **V krvi** našli so na novega leta dan umorjenega 83letnega posestnika Jožefa Nemičarja v Kržiščah v krškem okraji. Sumi se, da je njegov 59letni sin ubil očeta.

— **Močno opekla se je** dne 3. t. m. 73letna Marija Pavlovič v Planini v logaškem okraji. Zadremla je pri štedilnem ognjišču, kojega vratca so bila odprta in se ji je pri tej priliki vžgala obleka. Prav dvomi se, da bi okrevala.

— **Dvojni roparski umor.** Blizu Verude, kake pol ure od Pulja našli so na morski obali priplavljeno truplo 75letnega trgovca s sadjem Franca Postiča. Na glavi je imel mrtvec več s kamenjem prizadetih ran. Bržkone so ga zločinci, ker rane niso bile smrtne, oropali in potem še le vrgli v morje. Denarna listnica z 400 gld. in ura z verižico nista se našli pri njem. Truplo 11letnega Postičevega sina našli so vse razmesarjeno v nekem grmu. Zločincev še nimajo.

— **Irendentarji** so v Trstu prelepili v noči 8. t. m. poštne nabiralnice z nekimi znamkami (vignetami) v italijanskih barvah, Preko vse znamke je natiskana „alabarda“ okoli pa je napis: „Circolo Garibaldi — Trieste“. Zdaj naj pa še kedo trdi, da v Trstu ni irendentarjev.

— **Na zadnji mesečni živinski semenj** dne 8. t. m. prignalo se je 359 konj in volov, 155 krav in 36 telat, vkupe torej 550 glav. Kupčija je bila srednja.

Obsedno stanje na Siciliji.

Nemiri na otoku Siciliji se vedno nadaljujejo. Pri nemirih v Gibelini, o katerih smo že poročali je bilo dvajset oseb mrtvih. V Barrafranci so se kmetje sklicevali z zvonjenjem. Liberalni listi trdijo, da je ukazal plat zvona biti župnik, kar pa najbrž ni resnica. Žandarji so prišli in porezali vrvi od zvonov. Župnika so zaprli.

V Marinesi, kraj z 10000 prebivalci, blizu Palermo, hoteli so prebivalci napasti občinski urad. Vojaki so se jim ustavili in začel se je hud boj, v katerem je bilo 30 mrtvih in 15 ranjenih. V Calassini je 100 kmetov napalo županijski urad. Župan in vsi uradniki so pobegnili. V Trapaniji so kmetje prisilili bogatine, da so dali nabiti na sveje hiše plakate, na katerih se bere: „Proč z užitninskim davkom, smrt bogatinom!“

Proglasilo se je obsedno stanje in zopet 12000 vojakov odposlalo na Sicilijo. Sedaj je že ondu zbranih nad 40000 vojakov. Vojaški poveljnik je prevzel tudi vso civilno oblast. Vse kazenske stvari sedaj sodijo vojaška sodišča.

Najprvo stvar, ki jo je ukrenil vojaški poveljnik je, da je dal zapreti razne vodje delavskih društev, ker ta društva vodijo vsa gibanja. Mej drugim zaprli so posl. Defelice Giufredda, ki je bil načelnik zveze delavskih društev. Našli so ga, ko je ravno pripravljal neki oklic na kmete in delavce, v katerem jih opominja, da naj še nekaj časa mirujejo, se kažejo oblastvom prijazne, v tem se pa dobro organizujejo za velik skupen upor. Vojaško poveljništvo je proglasilo vsa ta društva za razpuščena. V pisarnah nekaterih teh društev so našli več važnih papirjev ob vsej organizaciji. Iz teh papirjev se tudi posname, da imajo več orožja pripravljenega.

Vlada obeta nekatere reforme, tako se bode preorganizoval užitninski davek, bolje gledalo na delavce v žvepljenih rudnikih. S tem pa prebivalstvo še ni zadovoljno. Treba je reformo kmetijskih razmer, da se osnujejo samostojne kmetije. Tega se pa vlada ne upa lotiti, ker bi morala take reforme izvesti po vsej Italiji. Vsi veleposestniki, ki so glavna podpora vlade, bi se jeli upirati. Razmer na Siciliji pa ni kriva le sedanja italijanska vlada, temveč še več stoletna napačna gospodarska sistema. Kakor je razvidno iz nekega oklica, zahtevajo Sicilijanci da se opravi užitnarina na moko, žito, da se strogo preišejo vsi javni uradi na Siciliji, in se k temu preiskovanju morajo povabiti tudi zastopniki delavskih zvez, da se prisilno vpeljejo za žveplene rudnike premerne uredbe zastran dela otrok, mezde in delavskega časa in osnujejo produkcijske zadrage, da se urede razmere mej posestniki in kmeti tako, da bodo poslednji izhajati mogli, sicer tako, da bode polovica pridelka imel kmet, polovica pa veleposestnik, da se osnujejo kmetijske in obrtne zadrage, katerim se prepusti vse neobdelano občinsko, cerkveno, in državno posestvo, velike grajščine katere imajo nepri- merno zemlje, naj se razlaste, tako da dobi vsaki lastnik k večjemu 3% dohodkov od sedanje vrednostih njega posestva, vsa javna dela, bodi se občinska ali pa državna, naj se oddajajo le kmetskim in delavskim zvezam, za delavce naj se določi najdaljši čas, za delo in najnižja plača. Država naj 20 milijonov da, da se bodo s tem izveli ti sklepi. Ti sklepi segajo precej daleč, ako ž njimi bi se pa tudi radikalno odpomoglo bedi. Vladne reforme pa ne bodo dosti pomagale. Sicilijanski poslanci pa sami niso dolgo prav vedeli, za kaj se gre, tako malo poznajo razmere v svoji domovini. Hoteli so še le iti na Sicilijo, da bi poizvedeli za mnenje naroda. Taka nevednost ni čudna, z volilci nima nobene zveze. Voljeni so le, ker jih je podpirala vlada. Od 47 sicilijanskih poslancev jih je 42 le po raznih sleparijah prišlo v zbornico.

Ulični nemiri v Pragi.

Dne 9. t. m. bile so v Pragi velike demonstracije proti policiji. Ta dan pokopali so vojaka pešča Matouseka, katerega je v soboto neki policaj smrtno nevarno vsekali s sabljo, če se ni morda sam poškodoval. Matousek je bil znan pretepač. V soboto je razgrajal v neki gostilni, in ga je zatorej policist odpeljal iz gostilne. Pri tem se